

מי שאחזו פרק שביעי גיטין

סח.

1. ויאמר לו אבנך נטה לך על ימיןך או על שמאלך ואחזו לך אחד וישמה לבב כתיב ויין יתן דפס"ד כתיב, א) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ב) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ג) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ד) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ה) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ו) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ז) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ח) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ט) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, י) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יא) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יב) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יג) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יד) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, טו) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, טז) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יז) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יח) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יט) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כ) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כא) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כב) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כג) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כד) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כה) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כו) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כז) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כח) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כט) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ל) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, לא) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, לב) כ"ל יתן דפס"ד כתיב.

דאמר רב חסדא אובמא בחיורא וחיורא באובמא לקותא היא. פירוש טלחי שמור לצנן או טלחי לצנן עשור שמור אין זה אלא מחמת נגע שהיה שם הקשה רצינו מס דבמזיר בריש פרק צית שמאי (דף טז): משמע דלא מיייר רב חסדא אלא צבור שמור צין שוורים לצניס שהשור

מגרע כולם ומתקלקל בעמס על ידו ופריך התם מממניי דהתם דמשמע שהלצן גרוע ומסיק דרב חסדא איירי צבורא דקרמנאי דהתם שמור גרוע טפי ואורי"ת דתרי מיילי מינה ומילתיה דהכא איירי בטלחי שמור צבור לצנן ולצנן צבור שמור והתם מיייר צבור שמור צין שוורים לצניס ותעד לכלל הספרים ישנים לא גרסינן התם צמילתיה דרב חסדא אלא אובמא צמירא לקותא ותו לא וכן נראה דאי גרסינן תרווייהו כמו הכא ונפרש חד לטלחי וחד לשור צין השוורים אס כן מאי פריך התם דמנא ליה לאובמא צמירא קאי אשור צין השוורים נימא איפסא ולא יקשה כלום. רצינו מס: **איכא שמיר דאייתי משה לאבני אפוד.** הכא משמע ללאבני אפוד צעי שמיר וצפ"ק דקידושין (דף טז): גבי עובדא דדמא צן נמינה צקשו ממנו אבנים לאפוד וזה היה צצית שני מדקאמר לשנה נולדה לו פרה^א אדומה כו' דצצית ראשון לא עשו פרה כלאמר^ב צניה עשה עזאל ואס כן היה שמיר צצית שני ואין להקשות דצפרק צמירא דסוטה (דף מה): תנן משמטו נציאים הראשונים צטלו אורים ותומים ומשמר צית המקדש צטלו שמיר דהיינו צית המקדש שני מדנקט צית המקדש סתם והתם צמירא נקט צית המקדש ראשון על מיילי אחריו ועוד מללא ערבינהו צדי אורים ותומים והווי ליה למימני משמטו נציאים הראשונים צטלו אורים ותומים והשמיר דמשמטו נציאים הראשונים היינו משמר צית המקדש ראשון^ג צטלו אורים ותומים וצריך לומר צמירא ונמיני שלמה עד חורבן צית שני מקדש ה"ר אלחנן במסכת ע"ז צפ"ר ישמעאל (דף טז): גבי אבני מזבח ששקלוס אנשי יון^ד ליתצרינהו אבנים שלמות אמר רחמנא ליתצרינהו^ה לא תניף עליהם צרול אמר רחמנא^ו ולינצרינהו ע"י שמיר ואומר ר"י דע"י שמיר אין נעשין חלקות^ז דאגירת לפורן פוסלת צמנצמ^ח והן סוגיא אמילא כמ"ד צסוטה (דף מה): דאיצטריך שמיר לאבני צית המקדש והא דכתיב מגוררות צמגינה מוקי לה בצצית ציתו^ט: **זיל אייתי שדה בו'** כי לא רצו לשאלו צבורים ותומים כשיכולין לשאלו על ידי דבר אחר:

ובתרי זנות ויין ותירוש. אף על פי שזה הפסוק לא נכנס עדיין היו יודעין כמנ"א ארור עושה מלאכת ה' רמיה צפ"ר לא יחפור (צ"ב דף טז): גבי יואב: לצרוקמי

דאמר רב חסדא אובמא בחיורא וחיורא באובמא לקותא היא. פירוש טלחי שמור לצנן או טלחי לצנן עשור שמור אין זה אלא מחמת נגע שהיה שם הקשה רצינו מס דבמזיר בריש פרק צית שמאי (דף טז): משמע דלא מיייר רב חסדא אלא צבור שמור צין שוורים לצניס שהשור מגרע כולם ומתקלקל בעמס על ידו ופריך התם מממניי דהתם דמשמע שהלצן גרוע ומסיק דרב חסדא איירי צבורא דקרמנאי דהתם שמור גרוע טפי ואורי"ת דתרי מיילי מינה ומילתיה דהכא איירי בטלחי שמור צבור לצנן ולצנן צבור שמור והתם מיייר צבור שמור צין שוורים לצניס ותעד לכלל הספרים ישנים לא גרסינן התם צמילתיה דרב חסדא אלא אובמא צמירא לקותא ותו לא וכן נראה דאי גרסינן תרווייהו כמו הכא ונפרש חד לטלחי וחד לשור צין השוורים אס כן מאי פריך התם דמנא ליה לאובמא צמירא קאי אשור צין השוורים נימא איפסא ולא יקשה כלום. רצינו מס: **איכא שמיר דאייתי משה לאבני אפוד.** הכא משמע ללאבני אפוד צעי שמיר וצפ"ק דקידושין (דף טז): גבי עובדא דדמא צן נמינה צקשו ממנו אבנים לאפוד וזה היה צצית שני מדקאמר לשנה נולדה לו פרה^א אדומה כו' דצצית ראשון לא עשו פרה כלאמר^ב צניה עשה עזאל ואס כן היה שמיר צצית שני ואין להקשות דצפרק צמירא דסוטה (דף מה): תנן משמטו נציאים הראשונים צטלו אורים ותומים ומשמר צית המקדש צטלו שמיר דהיינו צית המקדש שני מדנקט צית המקדש סתם והתם צמירא נקט צית המקדש ראשון על מיילי אחריו ועוד מללא ערבינהו צדי אורים ותומים והווי ליה למימני משמטו נציאים הראשונים צטלו אורים ותומים והשמיר דמשמטו נציאים הראשונים היינו משמר צית המקדש ראשון^ג צטלו אורים ותומים וצריך לומר צמירא ונמיני שלמה עד חורבן צית שני מקדש ה"ר אלחנן במסכת ע"ז צפ"ר ישמעאל (דף טז): גבי אבני מזבח ששקלוס אנשי יון^ד ליתצרינהו אבנים שלמות אמר רחמנא ליתצרינהו^ה לא תניף עליהם צרול אמר רחמנא^ו ולינצרינהו ע"י שמיר ואומר ר"י דע"י שמיר אין נעשין חלקות^ז דאגירת לפורן פוסלת צמנצמ^ח והן סוגיא אמילא כמ"ד צסוטה (דף מה): דאיצטריך שמיר לאבני צית המקדש והא דכתיב מגוררות צמגינה מוקי לה בצצית ציתו^ט: **זיל אייתי שדה בו'** כי לא רצו לשאלו צבורים ותומים כשיכולין לשאלו על ידי דבר אחר:

ובתרי זנות ויין ותירוש. אף על פי שזה הפסוק לא נכנס עדיין היו יודעין כמנ"א ארור עושה מלאכת ה' רמיה צפ"ר לא יחפור (צ"ב דף טז): גבי יואב: לצרוקמי

אינינו לן כסא דכספא. שהיו רואים אותו כן צמודיה ורואין לצדוק מהו: אמרי ליה. לריש גלותא: דחיורא. צער צעלמא שמיין: מיכל אנלי וטעמי. טעמתי: חיורא לא עביד לן האינינא. לא שחטנו היום בהמנה צעלמא שמיין: דוכסא. צבור היו צדוקין צמקוס ריסנתא זו צבף הירך ותמלאנו צבור ששול לצנן: דאמר רב חסדא חיורא באובמא לקותא היא. טלחי לצנן צבור שמור לקותא היה שם צבצר ונהפך העור לצנן: כרו ליה צירא. חפרו גומן שיפול צו: ושדו ליה ציפסא. השליכו מחללת על פי הצור כדי שלא יצין (א) מושצו: יוסי מר ליה. לא שכנ צמסכבו: נחר ליה רב חסדא. עשה לו סימן כמו נחרת סוסיו (ירמיה ט): א"ל רב ששת לינוקא פסוק לי פסוקין: נטע לך. פסוק הוא צעשאל: דבר מינה. חזור מעליה לימין או לשמאל: צריכות. לרחון צהן צצונן: הכא תרגמו. צצנל: שידה שידה. שד זכר ושד נקבה: שידא. שידה עגלה למרכבת נשים ושרים: צי שחיין. צאזמו מקוס: מה היא. מה דמותה ומה טיבה. ויש אומרים שידה עגמה ראש כולן ואמן איני יודע מאי היא: היכי איצטיו. צלי כלי צרול: שמי. צריה משעת ימי צראשית ואין כל צבר קשה יכול לעמוד מפניו: לאבני אפוד. דלמריקין צמסכת סוטה (דף מה): אבנים הללו אין כותצין עליהם צדיו שנאמר פתוחי חותם ואין מפרטין עליהם צאזמל שנאמר צמנולחם שלא יהו חסרות כלום אלא כותב עליהם צדיו ומראה לכן שמיר מצחון והן צצקעות מאלהין: צצשינהו. כפאס ציסורין לומר לו הן היכן הוא: צצשינהו.

אינינו לן כסא דכספא בהדי דקא מעייני ואתו אשכחוה דכרוכה בסודריה אמרי ליה חזי מר דלא מיכל קא בעי אלא לצעורן אמר להו אנא מיכל אכלי וטעמי ביה טעמא דחיורא אמרי ליה חיורא לא עביד לן האינינא אמר להו ברדקו בדוכתיה^א דאמר רב חסדא אובמא בחיורא וחיורא באובמא לקותא היא ברדק אשכחוה כי קא נפיק כרו ליה בירא ושדו ליה ציפסא עילויה ואמרי ליה לייתי מר לינח נחר ליה רב חסדא מאחוריה אמר ליה לינוקא פסוק לי פסוקין אמר ליה ינמה לך על ימינד או על שמאלך אמר ליה לשמעיה מאי קא חזית אמר ליה ציפסא דשדאי אמר ליה הדר מינה לבתר דנפק אמר ליה רב חסדא מנא הוה ידע מר אמר ליה הדר דנחר לי מר ועוד דפסק לי ינוקא פסוקא ועוד דחשידי עבדי דלא מעלו^ב עשיתי לי שרים ושרות ותענוגות בני האדם שדה ושרות שרים ושרות אלו מיני זמר ותענוגות בני האדם אלו בריכות ומרחצאות שדה ושרות הכא תרגמו שידה ושידתין במערבא אמרי שידתא אמר רבי יוחנן שלש מאות מיני שדים היו בשיחין ושידה עצמה איני יודע מה היא אמר מר הכא תרגמו שידא ושידתין שידה ושידתין למאי איבעי ליה דכתיב והבית בהבנותו אבן שלמה מסע נבנה וגו' אמר להו לרבנן היכי אעביד אמרו ליה איכא שמירא דאייתי משה לאבני אפוד אמר להו היכא אישתכח אמרו ליה אייתי שידה ושידתין כבשינהו אהרדי אפשר דידעי ומגלו לך אייתי שידה ושידתין כבשינהו אהרדי אמרי אנן לא ידעינן דילמא אשמדאי מלכא דשידי ידע אמר להו היכא איתיה אמרי ליה איתיה בטורא פלן כריא ליה בירא ומליא ליה מיא ומיכסיא בטינרא וחתמיה בגושפנקיה וכל יומא סליק לרקיע וגמר מתיבתא דרקיעא ונחית לארעא וגמר מתיבתא דארעא ואתי סייר ליה לגושפנקיה ומגלי ליה ושתי ומכסי ליה וחתים ליה ואזיל דחקיק לבניהו בן יהודיע יהב ליה שושילתא דחקיק עלה שם ועוקתא דחקיק עלה שם וגבבי דעמרא וזיקי דחמרא אזל כרא בירא מתתאי ושפינהו למיא וסתמינהו בגבבי דעמרא וכרא בירא מעילאי ושפכינהו לחמרא וממינהו סליק^א יתיב באילנא כי אתא סייריה לגושפנקא גלייה אשכחיה חמרא אמר כתיב^ב לץ היין הומה שכר וכל שוגה בו לא יחכם וכתיב^ג זנות ויין ותירוש יקח לב לא אישתי כי צחי לא סגיא ליה^ד אישתי רזה וגנא נחית אתא שדא ביה שושילתא סתמיה כי אתער הוה קא מיפרזל א"ל שמא דמרך עלך שמא דמרך עלך כי נקיט ליה ואתי מטא דיקלא חף ביה שדייה מטא לביתא שדייה מטא גבי כובא דההיא ארמלתא נפקא איחננא

אינינו לן כסא דכספא. שהיו רואים אותו כן צמודיה ורואין לצדוק מהו: אמרי ליה. לריש גלותא: דחיורא. צער צעלמא שמיין: מיכל אנלי וטעמי. טעמתי: חיורא לא עביד לן האינינא. לא שחטנו היום בהמנה צעלמא שמיין: דוכסא. צבור היו צדוקין צמקוס ריסנתא זו צבף הירך ותמלאנו צבור ששול לצנן: דאמר רב חסדא חיורא באובמא לקותא היא. טלחי לצנן צבור שמור לקותא היה שם צבצר ונהפך העור לצנן: כרו ליה צירא. חפרו גומן שיפול צו: ושדו ליה ציפסא. השליכו מחללת על פי הצור כדי שלא יצין (א) מושצו: יוסי מר ליה. לא שכנ צמסכבו: נחר ליה רב חסדא. עשה לו סימן כמו נחרת סוסיו (ירמיה ט): א"ל רב ששת לינוקא פסוק לי פסוקין: נטע לך. פסוק הוא צעשאל: דבר מינה. חזור מעליה לימין או לשמאל: צריכות. לרחון צהן צצונן: הכא תרגמו. צצנל: שידה שידה. שד זכר ושד נקבה: שידא. שידה עגלה למרכבת נשים ושרים: צי שחיין. צאזמו מקוס: מה היא. מה דמותה ומה טיבה. ויש אומרים שידה עגמה ראש כולן ואמן איני יודע מאי היא: היכי איצטיו. צלי כלי צרול: שמי. צריה משעת ימי צראשית ואין כל צבר קשה יכול לעמוד מפניו: לאבני אפוד. דלמריקין צמסכת סוטה (דף מה): אבנים הללו אין כותצין עליהם צדיו שנאמר פתוחי חותם ואין מפרטין עליהם צאזמל שנאמר צמנולחם שלא יהו חסרות כלום אלא כותב עליהם צדיו ומראה לכן שמיר מצחון והן צצקעות מאלהין: צצשינהו. כפאס ציסורין לומר לו הן היכן הוא: צצשינהו.

לחלן לשון מכבש של צגדים (שבת דף קמא): היכא איסייה. אשמדאי שחולל לכבשו: בטורא פלן צהר פלוני: כריא ליה צירא. כרה לו שם צור: טינרא. צבן: והסמיה צגושפנקיה. צחותמו: סייר לגושפנקיה. צדוקו שלא נגע אדם צו לגלות צורו: וגצבי דעמרא. גיזות אמר: וזיקי דחמרא. נודות יין: צירא ספסא. צמורד ההר למטה מצורו של אשמדאי: ושפינהו למיא. כגון השופה יין^א לממריה (צ"ב דף טז). הירק מי צור העליון לתוך התחתון דרך נקב שנקב צפפה שצין שמי הצורות ומתוך שהראשון קרקעיתו גבוהה מקרקעית התחתון נרוקו המים לתוכו מאלהין: וספמינהו לנקבים שצין זה לזה כדי ששמיים יין צעליון לא יזוב ממנו לתחתון: וכל צירא. אחרנינא מעילאי לצורו של אשמדאי: וטמינהו. מילא אוחן שמי צורות עפר כדי שלא יצין אשמדאי: טמינהו. סתמן כדמתרגמינן סתמוס פלשמים (בראשית ט) טמנון פלישתאי: כי אסא. אשמדאי: סייריה לגושפנקיה. ומלאו שלם: לא סגי ליה. לא יכול להחפיק: רזה וגנא. נשתכר ונדרס: נחיס אסא. צנייהו מן האילן: ספמיה. סגר השלשלת סציב אוראו שלא יוכל ראשו לצאת: הוה קא מפרזל. משתגע ומתעסק נמתקה הימנו: דמרך. הקציה: חף ציה. נמתך צו: צוה. צריף קטן כמו כובא לצידי^א: דארמלסא. אלמנה היתה דרה צו: איחננא

א) מיר לא. ב) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ג) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ד) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ה) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ו) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ז) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ח) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ט) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, י) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יא) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יב) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יג) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יד) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, טו) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, טז) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יז) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יח) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, יט) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כ) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כא) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כב) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כג) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כד) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כה) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כו) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כז) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כח) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, כט) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, ל) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, לא) כ"ל יתן דפס"ד כתיב, לב) כ"ל יתן דפס"ד כתיב.

גליון הש"ס
תוס' ד"ה ורבינו רב' גבי יואב. ע' לעיל דף טז ע"ב ונמי"ש שם על הגליון:

מוסף תוספות

- א. כי נסתפק באותה ששעה משה כל ימי בית ראשון. תוס' ע"ז כג: ד"ה צקאו. ב. [דן] שבע פרות היו, הראשונה עשה משה. תוס' וזמית נד: ד"ה אבנים. ג. וגנוום בית חשמונאי. היכי נעביד. תוס' מולין יח. ד"ה ומה. ד. פי', לעשות בלא פנימה. תוס' מולין יח. ד"ה ומה. ה. וכיון שהיה שמיר בבית שני כדפרשיה, אמאי גנוום בית חשמונאי. תוס' סוטה מט. ד"ה של. ו. כי אם מבקע כתאנה שלא תהא חסרה כלום, אבל אין עושה אותן שלמות שלא תחגור בהן צפרון. תוס' ע"ז כג: ד"ה צקאו. יח. דמייית קרא. תוס' הלא"ש.

ומתעסק נמתקה הימנו: דמרך. הקציה: חף ציה. נמתך צו: צוה. צריף קטן כמו כובא לצידי^א: דארמלסא. אלמנה היתה היתה דרה צו: איחננא